

З В Е Р Н Е Н Н Я **До Верховної Ради України**

Утвердження в Україні незалежного, справедливого та неупередженого суду, відновлення довіри до судової системи та її очищення є неможливими без додержання конституційних гарантій незалежності суддів. Однією з таких гарантій є особливий порядок звільнення судді з посади.

Виключний перелік підстав для звільнення судді з посади визначений статтею 126 Конституції України, пунктом 9 частини п'ятої якої передбачено звільнення судді з посади у зв'язку з поданням ним заяви про відставку.

Статтею 109 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» встановлено порядок звільнення судді з посади у зв'язку з поданням ним заяви про відставку. Так, згідно положень вказаної статті суддя, який має стаж роботи на посаді судді не менше двадцяти років, має право подати заяву про відставку. Заява про відставку подається суддею безпосередньо до Вищої ради юстиції, яка протягом одного місяця з дня надходження відповідної заяви вносить до органу, який обрав або призначив суддю, подання про звільнення судді з посади.

Відповідно до зазначених норм Конституції України та Закону України «Про судоустрій і статус суддів» судьями, які мають право на відставку, подано такі заяви до Вищої ради юстиції.

Профільним комітетом Верховної Ради України, за наслідками опрацювання подання Вищої ради юстиції, внесеного у повній відповідності до вимог чинного законодавства, 5 червня 2014 року зареєстровано проект постанови Верховної Ради України «Про звільнення суддів» № 4016а.

Разом з тим, всупереч положенням Закону України «Про судоустрій і статус суддів» і Регламенту Верховної Ради України, 5 червня 2014 року Верховною Радою України не було прийнято вказану постанову у зв'язку з намаганням окремих народних депутатів України на свій розсуд змінити підставу звільнення судді з посади, визначену у поданих судьями заявах, а також у внесеному до Верховної Ради поданні Вищої ради юстиції.

Зазначені дії народних депутатів України несуть загрозу реалізації конституційних гарантій незалежності суддів, а також створюють передумови для тиску на судову систему в цілому. Це також є прямими порушенням низки міжнародних документів у сфері незалежності суддів, зокрема, рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи від 17 листопада 2010 року щодо незалежності, ефективності та обов'язків суддів, відповідно до положень якої виконавча та законодавча влада повинні гарантувати незалежність суддів та утриматися від дій, які можуть підірвати незалежність судової влади або довіру суспільства до неї.

Незалежність суддів є не їх особистим привілеєм, а передумовою верховенства права та основоположною гарантією справедливого суду,

гарантією свободи, поваги до прав людини та неупередженого застосування права.

Ще більшого занепокоєння викликає те, що подібний прецедент відбувається у стінах парламенту не вперше, у зв'язку з чим подані та оформлені у відповідності до закону заяви суддів про звільнення з посади у відставку не знаходять свого належного розгляду. Як наслідок, значна кількість з цих суддів, які досягли граничного віку перебування на посаді судді, а тому в силу вимог закону не мають права здійснювати правосуддя, всупереч своїй волі продовжують перебувати на своїх посадах та отримують суддівську винагороду як єдиний засіб до існування.

Подібні негативні прояви у внутрішньо – політичній діяльності держави несуть загрозу належному функціонуванню судової системи України та не сприяють відновленню довіри суспільства до неї, що є неприйнятним в період перебування країни у вкрай складних соціально-економічних умовах.

З'їзд суддів України вважає неприпустимим порушення конституційних гарантій незалежності суддів, рішуче засуджує зазначені дії представників законодавчої гілки влади та звертається до керівництва Верховної Ради України, а також до народних депутатів України з закликом невідкладно вирішити питання про звільнення суддів з дотриманням вимог Конституції та законів України, міжнародних норм щодо незалежності суддів.